Ч. 255 (14.504). Львів, середа 11. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Національні війська посуваються у глибину Мадриду.

ТЕНЕРІФА, 10. 11. ПАТ. Тутешня радіостація повідомила в 1. год. вночі, що війська ген. Варелі з танками посуваються у глибину Мадриду; вони здобули вулицю Толеда, королівську паду і кор. парк, північний двірець, університетську дільницю і агрономічну школу.

МАДРИД, 10. 11. Авас. Вчора йшли бої на фронті широкому на 30 км. від Позуельо до Вільяверде. Стрілянина не переривалася, береги ріки Манзанаресу та підміські села були окутані димами. Обі сторони завзято бомбардували; нац. літак наробив чимало шкоди коло національної палати.

СЕВІЛЛЯ, 10. 11. ПАТ. Ген. Кеїпо де Ляно заявив учора вечором, що фронт нац. військ йде тепер від водограю св. Антона до мосту Сеговія і передмістя Узера. На центральному відтинку нац. війська взяли 150-ох бранців, на лівому — 200.

ТОЛЕДО, 10. 11. ПАТ. Бій за Мадрид іде дальше, червоні відступають. Нац. артилерія бомбардує шлях до Валенсії.

ЦІЛЬ ОБОРОНИ МАДРИДУ.

ЛІССАБОНА, 10. 11. ПАТ. Рада оборони Мадриду під проводом ген. Міяхи має наказ енергійно боронити Мадрид, щоб дати змогу червоним військам з ґвадарамського фронту зробити відворот до Валенсії та Барсельони; одинокий можливий шлях відвороту йде через Мадрид.

НА ЯКУ ПОМІЧ ЧЕКАЮТЬ ОБОРОНЦІ МАДРИДУ?

ТЕНЕРІФА, 10. 11. ПАТ. У приказі до міліціянерів вожд оборони Мадриду ген. Міяха наказав боронитися, чекаючи на підмогу. Все золото, яке ще було залишилося у державному банку перевезли до Картаґени.

НА БАРИКАДИ.

МАДРИД, 10. 1. Райтер. 5 полк міліції оголосив інструкцію такого змісту: Як нац. війська увійдуть до Мадриду, всі мешканці мають заміните свої мешкання на твердині та боротися з них; це відноситься також до жінок і старців. Треба виселити всіх фашистів, які ще лишилися у Мадриді, побудувати барикади і покопати рови на перехрестях вулиць і кидати фляшки з бензиною на танки і панцирні авта.

НА СТАНОВИЩІ.

ЛІССАБОНА, 10. 11. ПАТ. Вожда нац. офензиви на Мадрид полк. Кастехона ранила куля зі скоростріла. Він довго не хотів покинути становища, думаючи, що це легка рана; щойно, коли дістав горячку, перевезли його до шпиталю.

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ЗАТВЕРДИВ АВТОНОМІЮ АРАГОНІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 10. 11. ПАТ. „Рада оборони Араґонії", зложена з представників партій, які воюють за ту провінцію, опрацювала проект автономії Араґонії; мадридський уряд її затвердив.

НЕМА ПАПЕРУ НА ЧАСОПИСИ.

АНДЕІ, 10. 11. ПАТ. Як повідомляють з Барсельони, всі тамошні часописи обмежили обем з огляду на недостачу паперу. Текстильні фабрики будьто замкнені, будьто обмежили години праці. Зате у металевому й хемічному промислі продовжено день праці до 10-ох годин.

БЕЛЬГІЯ ШАНУЄ НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

БРЮССЕЛЬ, 10. 11. ПАТ. Воєнний суд засудив бельґійських летунів Отріка на 6 місяців, Гансена і Жакобса на 3 міс. за те, що вони вступили були до еспанського червоного летунства. Як лише вони вернулися до Бельгії, поставлено їх під суд.

Еспанський шарже д'афер виїхав з Німеччини,

„БО НЕ МАВ ТАМ ҐАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ".

ПАРИЖ, 10. 11. Авас Шарже д' афер мадридського уряду з Берліна Хозе Ровіра Арменґоль приїхав до Парижа. Він заявив, що з Берліна виїхав тому, що не мав там ґарантії безпеки, яка належиться дипльоматичним представникам. Ось еспанського віцеконсуля з Гамбурґа Юрія Телля німецька поліція арештувала в Ганновері, забираючи його з літака, яким він летів з Берліна до Амстердаму. Інтервенції Арменґоля не увінчалися успіхом — не відомо, що сталося з Теллем.

НАЦІОНАЛЬНІ ПРАПОРИ НА АМБАСАДАХ.

БЕРЛІН, 10. 11. ПАТ. Тому, що шарже д' афер мадридського уряду виїхав, залишаючи ключі амбасади шоферові, б. еспанський амбасадор обняв будинок в імени нац. уряду. Вчора вполудне вивісили на амбасаді червоно-золотий прапор.

БУДАПЕШТ, 10. 11. ПАТ. На будинку еспанського посольства появився нині червоно-золотий прапор.

САН САЛЬВАДОР ВИЗНАВ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

МЕКСИК, 10. 11. ПАТ. Республика Сан Сальвадор визнала уряд ґен. Франка.

В четвер Париж потоне в темряві.

ПЕРСОНАЛ ЕЛЕКТРІВЕНЬ ПОГРОЖУЄ ГЕНЕРАЛЬНИМ СТРАЙКОМ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Персонал електрівень Парижа й околиці видвигнув кілька домагань; коли їх не виповнять, в четвер вибухне ґенеральний страйк.

ПРОТЕСТ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Коло 100 парляментаристів запротестувало перед урядом проти арештування нач. редактора „Аксіон Франсез" Морраса.

Дарданельський договір ратифікований.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Вчора в 16. год. в будинку міністерства закорд. справ святочно підписали договір, заключений 20. липня ц. р. у Монтре. Були присутні: франц. міністр Дельбос з Поль Бонкуром та Вієнно, тур. амбасадор Суад, югосл. посол Пуріч, рум посол Цесіяну, болг. посол Батогов, брит. представник Томас, совітський Гіршфельд і грецький Гафос.

Жиди нарікають на кошти пацифікації Палестини.

ЄРУСАЛИМ, 10. 11. ПАТ. Жидівська преса і провідні кола твердять, що В. Британія лишила так багато війська в Палестині не з огляду на безпеку краю, але тому, щоб перекинути частину воєнних коштів на палестинський скарб. Буджетова надвишка 6,250.000 фунтів походить головно з податків, що їх платять жиди.

Мадрид.

Львів, 10. листопада 1936.

Ми є свідками кінця другої дії еспанської трагедії. Жахливе видовище тріває вже поверх три і пів місяці: одно з найстрахітливіших і справді виїмкових видовищ в історії світа. Кривавих воєн, кривавих революцій та цікавої внутрішньої громадянської борні було досі чимало. Від середневічних воєнних походів і державних затяжних переворотів, ведених під ідеольоґічними чи релігійними гаслами, через французьку Вандею і громадянську війну у північній Америці, що попередила консолідацію Сполучених Держав П. А., через поділ Ірляндії на два ворогуючі табори, південний і північний, — аж по новітні революційні переевороти у балканських краях з Грецією на чолі, — все це були вудари, що коштували багато крови, пролитої рідними руками: брати проти братів воювали, кожне місто, кожна оселя, мало не кожна родина ділилась на ворожі табори. Фільософія громадянських воєн не нова. А проте в еспанській громадянській війні є моменти справді виїмкові, є моменти такі, які сайе складаються на зовсім окрему сторінку у всесвітній історії.

Коли навіть приняти, що своєю жорстокістю еспанська громадянська війна мала вже як прецеденс громадянську російську війну („білі" армії проти червоної), то проте й тут порівняння не покривається на 100%: ніде й ніколи громадянська війна не охоплювала так докладно цілого краю, всіх його навіть найменших закутин, ніде й ніколи боєві фронти не перерізували краю такою дрібною шахівницею та ніде й ніколи не падало так багато жертв по обох сторонах. Були й будуть повстання, але не було досі прецеденсу, щоб з такою систематичністю члени одної нації взаємно себе вирізували. Довго ще доведеться ждати на докладну статистику жертв еспанської війни; але просто не хочеться вірити, коли читаємо, що за всіма дотеперішніми обрахунками скількість дотеперішніх жертв убитими переступила цифру 100.000!

Люди перестали зворушуватись. Остання світова війна та моральне розхитання, що його переживає світ у післявоєнних роках, — притупили людські нерви. І річ не йде вже про самі жертви, як радше про ті „імпондерабілія", звязані з теперішньою еспанською борнею. Недавно стрічались ми десь у пресі зі зовсім слушною заввагою, як то еспанські воюючі сторони загирили найкращий капітал великої війни: взаємну пошану, ба навіть деякий взаємний сентимент — вояків із протилежних окопів. Були непримирні фронти, була — звязана з воєнною атмосферою — солдатеска. Але й були офіціяльні та самохітні, імпульсивні „перемиря", коли то вояки з протилежних окопів взаємно себе обдаровували дрібними дарунками, коли взаємно бажали один одному дожити чергових Різдвяних або Великодніх Свят, — було те підсвідоме почуття лицарськости, що його культивують нинішні організації комбатантів.

Де ви добачите такі ясні промінчики у понурих еспанських днях, тижнях і місяцях?! Безперечно: еспанська громадянська війна багата на пориви геройської відваги, на прояви погорди до власного життя і смерти, на приклади надзвичайної бравурности. Чейже перейшли вже до історії „льви Алькавару". Але поруч із цим глибока тінь паде на всю еспанську громадянську війну 1936 року: тінь звіринно-зоольогічної жорстокости з запереченням благородних первнів і воляцького звання і боротьби за ідеї.

І коли з цього боку глядимо на кріваві події в Европі від 1918 року, то здається нам, що більшою втратою від втрати соток тисяч людських екзистенцій є саме ватрата тої благородности, що повинна бути питоменною прикметою кожного вояка, та ще й борця за ідею. І в цьому один із найбільших злочинів большевизму: це большевицькі методи воювання завернули людство до часів Джінгісхана, коли-то похвальною „стратегією" було напр. виманювати спокійне населення з міста і потім в пень його вирізувати. Чи це не духова спадщина Джінгісхана — брати заложників зпоміж мирного населення та розстрілювати їх на випадок перемоги противника?! І тільки один момент релятивно оправдує еспанські страхіття: що у тому морі крови має втопитись сам большевизм, джерело системи східно-азійських метод боротьби.

Сьогодні вже нема ніякого сумніву, що перемога національних військ є страшною поразкою большевизму, — мабуть найбільшою його поразкою від часу фашистівського перевороту в Італії та потім націонал-соціялістичного перевороту в Німеччині. Вона булаб ще може не така велика, колиб в останньому місяці Москва не заанґажувалась так явно й отверто по стороні мадридського уряду, колиб безпосередню оборону Мадриду не перейняв російський генерал, колиб совітський посол не став протектором (фактичним зверхником) мадридського уряду, колиб головний засіб оборони Мадриду не творили совітські воєнні матеріяли та колиб усе населення Совітського Союзу від кількох тижнів не було систематично одурманюване від білого ранку до пізної ночі мітинґами та авдиціями з усіх совітських радіостацій на еспанські теми. Але не зважаючи на всю ту допомогу — національні війська ввійшли до Мадриду. Ще на вулицях еспанської столиці йде завзята боротьба: телеграфічні вістки кажуть просто про фантастичні бої ледви не за кожну камяницю. Однак доля Мадриду пересуджена, а з нею пересуджена доля еспанської громадянської війни. Упадок Мадриду закінчує другу дію еспанської драми. Третю виповнить очищування краю з решток червоного елементу та встановлювання нового державного устрою. Той період буде болючий особливо для катальонців, яким співчуваємо з цілого серця: вони мабуть будуть примушені заплатити високу ціну за свою помилку, яку зробили, поставивши свою свободу на карту еспанського „людового фронту".

Однак третя дія еспанської драми буде одночасно першою дією нового видовища: катастрофального валомлювання большевицьких впливів, яке мусить закінчитись упадком московської централі. Всі знаки на землі і на небі вказують на те, що до того йде і мусить дійти. **Ми, українці, стверджуючи цей факт, мусимо днем і нічю запитувати себе: чи хочемо бути підметом при вирішуванні того чергового завдання Европи, чи вічно тільки предметом? І коли хочемо мати також якийсь голос та якусь участь у тій справі, то чи можемо компетувати на це у нинішньому стані нашого політично-орґанізаційного, громадського та навіть морального розпорошення?!**

системи російських автономічних ... Але на цьому ще не кінець веселої історії ... шевикам взагалі якось не щастило ... ням, видавали вони то занадто ... то спірні. І ось на підставі цих спірних ... і повстав спершу хаос у Росії ... російські міста на Україні (на ... міст є покищо таємницею) зрозуміли ... їм треба ратуватися і тому вони ... нулися до командування чехословацького ... ська з просьбою дати їм чехословацьких ... Ну, а чехословацьке військо ... кій, і з того часу в Росії все пішло ... проводом Осипа Вісаріоновича Сталіна.

Це не жарти, це не хворе мавпування ... все чорним по білому написано у грубій ... виданій тільки що у чеській Празі. Автором ... книжки є уповноважений міністер і ... **ний посол Чехословацької Республіки** ... **решті пан Іван Себа**, а сама книжка ... ву „Мала Антанта і Росія у світовій ... **(Mala Dohoda a Rusko v svetove politice).** Мало ... до цієї книжки додано передмову, ... цю написав сам міністер закордонних справ ... **хословацької Республіки, пан Крофта.**

З огляду на такі поважні назвища ... но додавати до сказаного якісь ... Можна тільки дивуватися і з дива не ... як людина на відповідальному становищі ... зважитись писати фантастичні ... події, що їх **пречислені** творці ... і свідки ще при живих, про події ... вже в усіх найповажніших енциклопедіях ... ту?! Що сказав би шановний автор тієї ... колиб так якийсь відповідальний український ... діяч написав і видрукував, що чехословацький ... сепаратизм видумала Японія, яка для ... получилася з Уругваєм і побила ... більшого ворога чехів — Францію?! Як ... так знущатись над наукою історії?!

Греція зброїться.

АТЕНИ, 10. 11. ПАТ. Премієр Метакса ... явив у промові, виголошеній у Канеї (Крит), що Греція не жалітиме жертв, щоб довести своє зброєння. Не має вона імперіялістичних ... мірів, лише хоче собі самій завдячувати ... ність та пошану своїх прав.

Фантастичні інформації чеського дипльомата про Україну.

Здається, що добре нам відомі всі події 1917, 1918 і 1919 року на Україні, їхні причини, їхній звязок поміж собою та іншими подіями тоді в Европі, тощо. А проте найновіші історики здобувають все нові матеріяли, які мусять цілком змінити нашу думку про ті часи.

Ми-ж і не знали наприклад досі, що за проголошення самостійности і незалежности України мусимо гаряче подякувати не кому іншому, як тільки большевикам!! Справді, справді... А сталося це в такий спосіб. Невідомо тільки чому, але большевики поспішились видати декрети про право народів на самовизначення. Завжди з поспіху добра не виходить. Сталося це й тим разом. І деякі центральні провінції Росії, до яких ці декрети властиво не стосувалися, почали їх пристосовувати до себе. Зробила це й одна з таких **центральних провінцій Росії** — Україна — та, скориставши з того непотрібного поспіху большевиків, проголосила себе незалежною державою, утворивши навіть власний уряд під назвою „Національна Українська Рада". Правда, треба признати, що тут велику ролю відіграли не тільки большевики, але й німці; які давно вже бажали опанувати українську територію, ось тому-то підчас світової війни німці штучно роздували український сепаратизм. Істнують фактичні дані (так пише чужинецький „учений"), щоб доказати штучність українського сепаратиму. Підчас виборів до установчих зборів у Києві 22 тисячі голосів були за росіянами, а пропаґатори української незалежности дістали тільки 450 голосів (доля решти голосів у майже 700-тисячному Києві не повинна нікого цікавити!). Отже німці взяли ініціятиву в свої руки і дали деякі поради Національній Українській Раді. На підставі цих порад Українська Національна Рада видала 26. січня 1918 року IV. універсал про цілковите відокремлення, прийнявши водночас постанову про мир з Англією (ніхто досі і не знав, що Україна потихеньку від цілого світу провадила війну з Англією) і з Німеччиною. Миром України з Німеччиною дуже зраділа чомусь Франція і знову таки занадто поспішилась призначити свого посла до уряду самостійної України. Зате російська філія „Паризької Червоної Ради" (?!?!) залишилась цілком незадоволена з цього приводу і склала свій протест (покищо нема відомостей, до кого саме вложено цей протест). Відомо знову, що всякий поспіх до добра не доводить, і заки Німеччина з Францією збудували Україну, большевицьке військо обложило Київ, та Україну перетворили назад на те, чим була раніш, та включили до

Радіозаклик проф. О. І. Бочковського

до української молоді в Канаді.

Професор Української Господарської Академії О. І. Бочковський, який від червня місяця з доручення Товариства Прихильників Української Госп. Академії та Українського Технічно-Господарського Інституту перебуває в Канаді, як подає в ч. 43. вінніпеґський „Український Голос", виголосив недавно в радіо з Едмонтону повчальну довшу промову до канадійської української молоді. Подаємо цю цікаву промову про скріплення звязків заокеанської еміґрації в Канаді з еміґрацією европейською та рідними українськими землями.

Дорогі Сумківці*), — Українська Молоде в Канаді!

Я дуже щасливий, що маю нагоду сьогодні говорити до Вас, до надії українського народу по цей бік океану; передати вам привіт від Старого Краю, батьківщини Ваших дідів і батьків; привітати Вас від Української Політехніки в Подєбрадах у Чехословаччині, де вже майже 15 років виховується наша молодь на будівничих самостійної України,

Сумківці й Українська Молоде у Канаді! Ви народилися в цій вільній та демократичній країні, що є Вашою батьківщиною, Ви є канадійськими та британськими громадянами. Ви користуєтеся всіми громадянськими правами цієї вільної країни. Ви є справді щасливі, що не знаєте жадного утиску та гнету, що смієте думати, як хочете, що можете користуватися повнотою громадського життя, що не терпите великих матеріяльних злиднів і біди, хоч і Канада від 1930 р. переживає гостру депресію.

Сумківці й Українська молоде у Канаді! Вам не може і не сміє бути байдужа гірка доля вашого народу. Ви є його внуками. Старий Край — це батьківщина Ваших батьків. Там залишились хати, де вони родилися, там є цвинтарі, де лежать поховані їх діди, батьки, Ваші сродники. Вони переказали Вам свою рідну мову, що також у Канаді живе й не мусить завмерти. Навчаючись в англійській мові, Ви не мусите забувати й цуратися рідної мови. Як казав Тарас Шевченко: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь."

*) Союз Української Молоді в Канаді.

Знати дві мови краще, ніж одну, хоч і світову. Рідна мова є найліпшим злучником і засобом культури. Наша культура, зокрема народня, багата та своерідна. Нашу пісню, народне мистецтво шанує сьогодні ввесь культурний світ. Нашу мову починають викладати по чужих університетах в Европі. Наша молода наука здобуває собі признання у світі. Нашою літературою цікавляться та перекладають чужинці. Тараса Шевченка вважають сьогодні не тільки найбільшим українським поетом, але також всеславянським велитнем і світовим ґенієм. Його „Кобзар" — це не лише наше національне євангелія і немов українська „Книга книг", — це також архитвір світового письменства: величчю своїх думок, вселюдських ідеалів і своерідною красою форми. В пантеоні світової літератури Т. Шевченко занимає почесне місце як один із каменярів в майбутнього відродженого людства, як апостол вищої людяности, як суворий суддя й непримиренний ворог кріпацтва, утиску й недолі. Нарід, що дав Тараса Шевченка, може бути гордий. Його сини не сміють соромитися й цуратися своєї рідної мови, яку Тарас Шевченко освятив своїм ґенієм.

Також Канадійська Українська Молодь не сміє відрікатися від народу своїх батьків і забувати їх рідну мову. Це булоб самоокраданням і добровільним зубожуванням нашої культурної спадщини; це булоб зайвим обезцінюванням українського елементу в Канаді. Бо Канада не потребує засимільованих мерців духа. Розбудова її вимагає живих людей, щоб вони збагачували та доповнювали цю молоду культуру й державу дарами своєї народньої спадщини. Це добре розуміють і до цього закликають провідні чинники Канади. Це недавно підкреслив у своїй промові канадійський генерал-губернатор у Фрейзервуд у Манітобі.

Це маєте памятати й цього не смієте забувати, Ви, Українська Молоде Канади. Ви є цвіт і надія нашого народу за океаном. Молодь усіх народів завсіди була каменярем національного розвитку та поступу. Вона скрізь запалювала ватру національної свідомости серед свого загалу. Вона була носієм національної культури. Вона боролася на чолі його визвольних змагань. Так фінська молодь своєю працею причинилася до відродження свого народу. Так чеська молодь має велику заслугу для справи визволення її народу. Індуська молодь із великим захватом іде попереду індуського національного руху. Також шлях української молоді в Европі позначений великими жертвами для справи визволення України.

Я певний, що й українська молодь у Канаді буде вірна цим ідеалам, власним і спільним для молоді цілого світу. Коли Ваші батьки розбудували своєю тяжкою працею головно західню Канаду, Ви їх сини й доньки, — канадійські громадяни, а водночас і внуки українського народу, збагатите нову Вашу батьківщину живими традиціями нашого народу, а передовсім заховаєте в усій красі й чистоті прегарну нашу мову, що нехай буде для Вас „мовою серця" і живим звязком із Старим Краєм в Европі.

Сумківці й Канадійська Молоде за океаном! Не забувайте про цей свій обовязок супроти свого народу. Будьте добрими канадійцями, але й також і щирими українцями! Бо як свідомі українці, Ви будете водночас і найкращими канадійцями. Хай у Ваших серцях Україна з Канадою зіллються в щось одне на зразок Швайцарії, де німці, французи та італійці поєднали у вищій синтезі своє швайцарське громадянство зі своєю рідною мовою та національною культурою.

Сумківці й Українська Молоде Канади! Маю одне щире побажання до Вас. Будьте активними канадійськими українцями. Хай Ваше українство не буде лише святочним! Хай воно не виявляється тільки на сходинах і на плятформі! Хай не обмежується лише співом „Ще не вмерла Україна" або „Не пора". Ваше українство повинно бути активно виявлене в щоденному житті. Українцем треба бути скрізь: у хаті, на зборах, у громаді та у своїх особистих почуваннях. Українство передовсім слід виявити в пошані до рідної мови. Її треба вживати скрізь і при кожній нагоді. Вона має опанувати Ваші думки й почування. Кожний сумківець і сумківка мусять бути прикладом свідомого й активного українства: Живою іскрою невгасної ватри національної свідомости.

Цим шляхом ідучи, Ви найкраще прислужитеся для Канади й України. Плекайтеж тип нового канадійського українця! Цим ви сповните свій національний обовязок супроти свого народу. Нація певна, що Ви виконаєте цей її заклик і наказ. Бувайте здорові. Хай живе СУМК! Гаразд!

—o—

Листопадові роковини.

Листопадове свято у Ржевницях.

В українській реальній гімназії у Ржевницях (Чехословаччина) відбулося 1. ц. м. святкування 18-их роковин „відновлення української державности на зах.-українських землях". Свято складалося із промови директора гімназії доц. Омельченка, рефератів проф. Білецького, голови Батьківського Комітету інж. Скидана та учня VIII. кл. Блеста. Діти виступали з деклямаціями та хоровим співом. В українській гімназії є звичай відвідувати в цей день могили померших українців, що лежать на Ржевницьких кладовищах. Цього року з ініціятиви дітей зібрали учні між собою 70 кч. на вінки померлим, якими прикрасили могили. Найкраще у цій традиції хоровий спів дітей над могилами, який щороку притягає велику скількість не тільки українців, але й чеського громадянства.

1. Листопадові свята в Турчанщині.

Листопадові роковини відсвяткували села: Боряня, Вовче, Тарнава, Турочки, Мизюнець, Бистре, Ісаї та місто Турка і то панахидами за полеглих стрільців УГА і відповідними рефератами та святочними сходинами по всіх читальнях і кооперативах.

В Турці відправило місцеве духовенство панахиду 31. ц. м. в год. 18-тій, на другий день відбулася святочна академія з рефератом Ст. Пуравця, з продукціями мішаного хору Філії „Просвіти" в Турці і читалень „Просвіти" в Турці Середній та Завадівці, з деклямаціями і вправами „Сокола".

Слід підкреслити, що цьогорічні свята були старанно підготовані і притягнули чисельно громадянство. Жаль тільки, що зпоміж Лугів лише одинокий „Луг" в Ісаях вшанував память полеглих святочними сходинами.

Заборона листопадового свята в Тарнаві Вижній.

На доказ, як війти обзнайомлені зі законами і як вони, хоч навіть мали би вищі студії, самовільно утруднюють життя українських установ,

Архикнязь Оттон Габсбурґ жениться з дочкою італійського короля?

РИМ, 10. 11. Райтер. Тут кружляють настирливі поголоски, що небавом подадуть до публичного відома вістку про заручини австроугорського архикнязя Оттона з донькою італ. короля княжною Марією; про те мабуть говоритимуть на віденській конференції. Арх. Оттона проголосять мадярським королем, не австрійським цісарем.

РИМ, 10. 11. Авас. Урядові кола відмовляються від усяких вияснень і коментарів у тій справі. Дотепер вони все заявляли, що справа реставрації Габсбурґів неактуальна, і поголоску про заручини заперечували.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

АСКОЛЬД.

Фільма із царства „Зельоного Штандару".

I. Край і люди.

Переворщина, Ланцутщина та почасти Ряшівщина це оте Засяння, де кінчається більшменш урожайна земля та царство листястого ліса і починаються піски, мокляки, та і ліси соснові, передвістники типового польського краєвиду. Це оте пограниччя, де мазурські Мацьки, Єндрки та Томки сусідують з нашими Іванами, Онуфріями та Федьками, як справжні сусіди, а не імпортовані кольоністи... Це ота земля, що була колись доменою таких лицарів „золотої свободи", як „Ланцутський чортяка" Стадніцький та горлорів Опалінський... Пісок тут такий, що на ньому і трава годяща не хоче родитися, а хто засіває дві чвертки жита та чвертку барболь, цього багачем називають... Нема тут на селі біля хат тих стогів, клунь, оборогів широкобоких та стаен, якими так милується око на Поділлі! Яка там стодільчина та стаєнка, часом поруч із хатою, та й тільки!

І ниви тут вузькі-вузенькі, втиснені між безмежні латифундії Потоцьких та Любомірських, що тільки морока для землемірів! Ніяк їх уже і ділити, коли і плуга свобідно не повернеш, щоб не попасти на сусідську межу... Пісненька тут землиця, миршавенькі тут люди, „худа фара", як каже польська приповідка...

Думаю цікаво буде приглянутися, як живуть тут люди, що думають, чим дише тутешнє село й місто. Особливо в теперішній час, коли то й тут, як і там подальше на заході, під шум і лопіт „зельоних штандарів" несуться нові гасла, нові думки, зриваються нові сподівання, що мов хміль опянюють не дуже то сильні голови цих Мацьків та Єндрків, а з ними й наших Іванів...

Якщо це правда, що у кожному пограниччі, де в собою стикаються два світи, два відмінні народні типи, продукт їх сумішки унаслідкує по обох складових первнях всі найгірші прикмети, то ця правда саме отут, у цих сторонах находить своє потвердження майже на сто відсотків. Крадіжки, розбишацькі напади, всякого роду сваволя, так і не вгавають у цих сторонах, а кожне весілля вже по традиції кінчиться розбитими головами та поломаними ребрами...

Це факт, що тутешня околиця, це невичерпана криниця сензацій для брукової преси, рахуючи тільки ті „грубші", що попадають на її сторінки! Вже й не згадую навіть про такі дрібниці, як те, що нема дня, щоб десь не розбили комори, там знов десь не зарізали вночі вепра, то знову не обікрали в білий день цілої хати, коли власник вийшов на хвилину за орудкою. Про це вже по двох днях і не згадуєш, бо більш як певно, що якась нова „сензація" затьмить учорашню. Карні суди не можуть нарікати тут на безділля!

Так нещодавно ще гуляли по тутешніх селах розбишаки Бик і Мачуґа, на яких треба було справжні „облави" уладжувати і у свіжій памяті ще „хлопська війна" у Ґродзіську! Околиці ті це батьківщина невловного бандита Паніча, за яким перед кільканацяти роками даремно ганялася поліція цілої Польщі. Мимоходом згадаю, що ці сторони є й батьківщиною теперішнього співправителя УСРР товариша Косьора, який, як кажуть, і приходиться родичем згаданого бандита Паніча, що в дійсности називався теж Косьор, а це друге імя було його псевдонімом. Цікаво, як реагує тутешнє населення на ті всі бешкети, спитаєте?

— Щож, такі тепер часи настали, що сохрани Господи! — ось таку почуєте на ваш запит відповідь, в якій відчувається поневільне оправдання такого стану річей, як одної сторінки, невідкличної та самозрозумілої, тої скрути, що охопила тепер всіх і всю!... — Біда притиснула всіх, що аж пищать і нізвідки рятунку. Гей, гей! не вернуться старі добрі часи!... Таким фільософічним поясненням вдоволяється газда на селі, ховаючи під вечір з подвіря сокиру, бо знає, що не діждала би вона ранку, колиб так її залишити, та міщух, який тричі обходить усі двері, пробуючи в них замки та ретязі...

Одно, що кидається в очі, коли побувати в цих околицях, це гарні коні, в яких любується тутешнє населення. Рослі, здорові та стрункі коні! Так і здається, немов соромляться вони за своїх миршавих на вид господарів, яких везуть на торг до міста чи у свято до церкви. Щож, недалеко звідсіля йшла тут колись зелена границя, що розмежовувала Холмщину з галицькою волостю й широко процвітала „виміна" торговля кіньми, ну, а конокради мають добрий смак і на що будь не лакомляться. І справді коні кращі тут на вид за людей. Воно й правда, що ці тутешні вузенькі нивки нераз таки щирого піску, якому іноді й люпін не помагає, такі не-

наводимо текст письма війта збірної громади Тарнави Нижної, пов. Турка, бар. Юзефа Гогендорфа, а саме:

Zarząd gminny w Tarnawie Niżnej. Nr. 28/Br/36. Tarnawa Niżna, dnia 27 października 1936. Odręcznie! Do Zarządu Czytelni „Proświta" w Tarnawie Wyżnej. Podanie w sprawie udzielenia zezwolenia na mającą się odbyć imprezę zwracam z pouczeniem, że podanie takie musi być ostemplowane znaczkiem stemplowym za 5 zł. i musi być wniesione 14 dni przed mającą się odbyć imprezą do Zarządu gminnego tak, aby wpłynęło do Starostwa Powiatowego 8 dni przed odbyciem się tej imprezy. Wobec czego z powodu formalnych braków impreza odbyć się nie może. Wójt: (—) Józef Hohendorff.

Коментарі хіба зайві.

—o—

„Фронт усіх французів проти комунізму".

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Вчора почався у Сен Дені конгрес „французької людової партії". 800 партійних міліціонерів берегло ладу. Всі промовці завзято атакували комуністів як „закордонних жолдаків", присягаючи прогнати їх з французької землі. Провідник партії Жак Доріо намітив плян діяльности партії: „Утворимо фронт свободи, фронт усіх французів проти комунізму. Витягаємо руки до всіх, як правих так лівих, що хотять воювати зі слугами Москви". Доріо домагається, щоб „людовий фронт" зірвав з комуністами та щоб розвязати комун. партію.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Заки покінчився конгрес французької людової партії, комуністи перервали поліційний кордон. У сутичці ранено 14-ох поліцаїв.

Українське життя у Варшаві.

ІНАВГУРАЦІЯ НОВОГО РОКУ ДІЯЛЬНОСТИ В „ПРОМЕТЕЇ".

(КТВ.) „Прометей" — організація діячів і представників поневолених Москвою народів, розпочинає девятий рік своєї праці.

Інавгураційне зібрання „прометейців" відбулося в четвер 5. ц. м. у власній домівці. Збори, що мали — як звичайно — характер товариської гутірки, відкрив голова організації, проф. Р. Смаль-Стоцький, вітаючи зібраних короткою промовою, що в ній зясував дотеперішні осяги „Прометея" і накреслив плян діяльности на новий рік. Проф. Смаль-Стоцький підкреслив актуальність праць на тему критики совітської „конституції", підніс вагу плекання мілітарного духа серед прометейської молоді та закінчив традиційним побажанням, щоб черговий рік своєї діяльности починали 12 прометейських народів у своїх вільних батьківщинах.

Серед приявних гостей і членів „Прометея" зауважили ми б. мін. Л. Василевського, проф. Фещенка-Чопівського, проф. Кордубу, д-ра Ковалевського, ред. Бончковського, Є. Маланюка, поета І. Лободовського, ред. Ібянського й багатьох інших діячів, політиків та публіцистів.

СКІЛЬКИ УКРАЇНЦІВ СТУДІЮЄ У ВАРШАВІ.

(КТВ.) До виказу українського студентства в 230 ч. „Діла" додаємо отсі числа:

Університет. Православну теольоґію на І. році студіює 17 українців (10 українців митр. Денис не приняв). На ґерманістику вписались 3 особи, на романістику 2 особи. Математика: 3 особи, природа 2 особи, ґеографія 1 особа.

Головна Школа Сільського Господарства: 6 осіб; на першому році **Гол. Торговельної Школи** 2 особи.

Слід звернути увагу на д. малий відсоток українців, що студіюють у ділянках мистецтва. І так до **Консерваторії** пішов лиш 1 студент, до **Державного Театрального Інституту** теж 1 студент.

У варшавських вищих школах викладає в цьому році 4 українців-професорів і 3-ох доцентів.

Деканати подають вже до відома листи студентів, що їм призначено полекші в платні за навчання. Просьби українців — як дотепер — полагоджено досить прихильно.

РЕФЕРАТ Д-РА М. КОВАЛЕВСЬКОГО.

(КТВ.) В мин. середу відбувся в Інституті Національних Дослідів 2-год. реферат д-ра М. Ковалевського на тему: „Підстави совітської національної політики".

Прелеґент розповів широко про політично-правні основи большевицької політики супроти „сфедерованих" у СССР народів, послуговуючись великим науковим та арґументаційним матеріялом. Спеціяльно багато уваги присвятив прелеґент сучасній ситуації Сов. України, вказуючи на ядерних прикладах безоглядність большевицького імперіялізму супроти неї.

Реферату вислухало кількадесять учасників семинара: військових старшин, абсольвентів високих шкіл, урядовців і студентів.

ГОЛИНСЬКИЙ В ОПЕРІ.

(КТВ.) Гостинний виступ нашого співака у головній ролі в „Аїді" був черговим його успіхом на варшавській сцені. Вся преса та критика приняла четверговий виступ Голинського дуже прихильно. Популярність українського співака найкраще доказує вщерть виповнена авдиторія. Голинський виступить вдруге за тиждень.

ПРИЇЗД ПРОФ. ЛЕПКОГО — ВІДКЛИКАНИЙ.

(КТВ.) Відчит на тему української літератури, що його мав виголосити в Українському Наук. Інституті та в Інст. Нац. Дослідів проф. Б. Лепкий, відкликано з огляду на хвилеву недиспозицію прелеґента.

раз смішно вузенькі, що без труду й перескочити їх можна, не дадуть розжитися так, як на Поділлі, тією картоплею та ріденьким житом, що виростають на них.

Картопля та капуста це щоденна страва тутешнього населення. Усе інше, що ще з трудом зможе виростити цей щирий пісок та все те „крилате" й „рогате", що „колотиться" біля селянських хат, іде неподільно в руки того панка, що непрошений зявляється у воротах з жовтим папірчиком в руці!...

Картопля та капуста!

Правда, кажуть учені, що в них вітамін багато. Та якось непомітно цього корисного впливу цих вітамінів серед тутешнього населення. Вже то більше буде правди у тому, що, мовляв, уся та вітамінова історія більше підходить до тих, що переїдаються мясом, як до травоїдів! На них вона не діляє!...

Миршаве тут населення!... Тілесно і духово! Не стрінете тут таких кремезних постатей, здорових і ядерних, як по наших селах на Поділлі. Сухоти та всякі пошести, це щоденне явище по тутешніх селах та місточках. І шкільна молодь тут якась інша. Коли приняти, що село постачає найкращий матеріял для школи, понятливий та бистроумний, то тутешня молодь, головно сільська, незвичайно тупа і проявляє мінімальне зацікавлення наукою. Якась інертність та байдужність до всього, можна спостерегти це нетільки у старих, але й серед молоді. Так немовби вся їх енергія йшла тільки на те, щоб підтримати не кажу вже життя, а так тільки животіння.

(Далі буде).

Нарада мін. Бека у Льондоні.

ВАРШАВА, ПАТ. По своїм приїзді до Льондону мін. Бек відбув у понеділок 9. ц. м. годинну нараду з мін. Іденом.

У вівторок наради йшли далі. Мін. Іден приймав польських гостей сніданням. У сніданні взяли участь крім. мін. Бека і його дружини пол. амбасадор Рачинський, директор кабінету Лубенський, віцедиректор політичного департаменту міністерства закордонних справ Потоцький, радник амбасади Яздзевський та секретар міністра.

Від англійців на сніданні був м. ін. канцлер скарбу Невіль Чемберлен з дружиною, міністер війни Даф Купер з дружиною, сторож тайної печатки льорд Галіфакс, шеф штабу полевий маршал Деверел, Черчіль, сер Остін Чемберлен і інші.

„Таймс" пише, що цю візиту плянувалося перед кількома місяцями, але до проволоки дійшло внаслідок смерти короля Юрія V.

Мін. Бек — пише „Таймс" — є представником держави, яка лежить — щоправда — ближче центру европейського кітла, ніж Англія, проте, як ствердив це один польський часопис, ... нає її з Англією нехіть до формування блоків і протиблоків ворожих держав і те саме ... дійсности".

Коли Польща не зважаючи на ... останніх літ є сьогодні одночасно союзником Франції і має добрі взаємини з Німеччиною, то завдячує це обережності та справності дипломатії мін. Бека. Безсумнівно розмови найближчих днів у значній мірі будуть торкатися також тем, як льокарнеської конференції та польської ідеї безпеки і пацифікації. В деяких колах політику мін. Бека зле розуміли. Його змагання до добрих взаємин з Німеччиною та його ... зорливість у відношенні до французько-совітського договору брали за вислів совітських ... рогувань. Одначе так не є. Польща шукає добрих взаємин з обома сторонами. Коли Польща в останніх трьох роках доконала так багато зусиль з метою порозуміння на західному краї, то сталося це тому, що динаміка подій по німецькій боці була сильніша. Відповідь на всякі сумніви дала дбайливість Польщі при оживлюванні союзу з Францією. Рішальні чинники в Польщі вважають польсько-французький союз за засадничий політичний елемент в Европі, чого не можна сказати про договір Франції з большевицькою державою.

Підчас льондонських розмов порушать справу Данціґу та еміґрації жидів з Польщі до Палестини.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

До Абісинії відплив пароплав „Калабрія" з 63-ма старшинами, 136-ма підстаршинами і 1943-ма вояками савойської дивізії гренадирів.

Бразилійський найвищий суд рішив, що дотеперішній президент Варґас може кандидувати не скоріше, як за 4 роки.

В Альбанії Коцо Котта утворив новий уряд.

Греція підписала летунську конвенцію з Німеччиною. Німецьке товариство продовжить лінію зі Солуня через Атени і Родос до Бейрут, зате Греція зможе провести свою лінію понад німецькою територією до Англії.

Еспанський амбасадор повідомив нотою бр. міністерство закорд. справ, що червоний уряд лише хвилево перенісся до Валенції та що ведеме боротьбу дальше.

Міжнародній конгрес конфедерації ... працівників почався у Женеві.

Британський амбасадор — як кажуть — вручив минулого тижня міністрові Чіяно меморіял у справі наладнання англьо-італійських взаємин.

Роковини державної незалежности Польщі.

ВРУЧЕННЯ МАРШАЛКІВСЬКОЇ БУЛАВИ ҐЕН. РИДЗ-СЬМІҐЛОМУ.

Обхід 18-тих роковин державної незалежности Польщі, які припадають на середу 11. ц. м., почався вже у вівторок 10. ц. м. з нагоди вручення маршалківської булави ґен. Ридзові-Сьміґлому. З цього приводу польська преса широко розписується про значіння вручення маршалківської булави ґен. Ридзові-Сьміґлому. І так „Польска Збройна", орґан вирішнього тепер військового чинника пише, ...„що в Польщі було добре, коли керму держави мали в своїх руках вожди і гетьмани. Найкращим доказом цього епоха марш. Пілсудського".

Символічний акт передачі булави ґен. Ридзові-Сьміґлому виявить, що новий маршал є спадкоємцем марш. Пілсудського та єдиним духовим авторитетом, сильнішим, що його влада є позаконституційна, отже не звязана ні з постановами нової квітневої конституції ні її реалізацією, ні з боротьбою, яка розгорілася довкола цієї конституції. Булава, як символ влади, тісно вяжеться з військовими традиціями Польщі.

Вручення булави ґен. Ридзові-Сьміґлому попередив номінаційний акт його на ґенерала зброї.

ЯК ВІДБУЛАСЬ ПЕРЕДАЧА МАРШАЛКІВСЬКОЇ БУЛАВИ ҐЕН. РИДЗОВІ-СЬМІҐЛОМУ.

Вівторок 10. ц. м. відбулась у год. 14.45 на Замку передача маршалківської булави ґен. Ридзові-Сьміґлому. До ґен. Ридза-Сьміґлого промовив президент Мосціцький і відтак переймаючи маршалківську булаву з рук шефа військової канцелярії ґен. Шального передав її маршалові Ридзові-Сьміґлому. Орхестра відіграла державний гимн. Батерія віддала почесну сальву з 20 гарматних вистрілів. Маршал Ридз-Сьміґли подякував у своїй промові президентові за найвищу військову почесть і зложив заяву, що працюватиме дальше для добра держави й народу. Опісля новий маршал приймав ґратуляції, що їх зложили кардинал д-р Гльонд, премієр Складковський, інспектор армії ґен. Берлецький, мін. військових справ ґен. Каспшицький і маршал сойму та сенату Цар і Пристор.

Цілий акт передачі відбувся в присутності членів уряду, сойму, сенату і представників чужих держав.

Українознавчі виклади в Берліні.

В Семинарі орієнтальних мов при берлінському університеті відбуватимуться і цього року курси української мови, ведені д-ром **З. Кузелею**, а саме трьохгодинний курс української мови для новиків, середній курс української мови для тих, що мають початкове знання української мови та скінчили два семестри першого курсу і вищий курс української мови, сполучений з перекладами й поясненнями текстів і практичними вправами.

Курси української мови в „Семинарі", що цього року перетворився в „Високу школу чужинних студій", ідуть уже четвертий рік і тішаться доволі доброю фреквенцією. Між слухачами курсів, побіч студентів, є теж чимало старших осіб, професорів, бібліотекарів, письменників, журналістів, колишніх диплпьоматів і всяких фахівців, що поважно вчаться української мови й використовують відповідно український матеріял в обсягу своїх інтересів: деякі з них дали вже себе пізнати гарними працями та статтями про Україну та про українські справи (як нпр. д-р Ріхтер, д-р Г. Вольф, д-р Фрібель), інші виступили з цілою низкою талановитих перекладів з української мови (як нпр. Бруно Орлик, Марія Мірчукова, дир. Адамек) або використовують українські теми у своїх творах (п-і Авґустинова), а деякі взялися навіть студіювати Україну в терені, як нпр. пп. інж. Барґель і Цаймер, що двома наворотами їздили на довшу подорож на Підкарпаття та привезли звідти велику кількість фактичного та ілюстраційного матеріялу, що частинами появляється в ріжних німецьких журналах (нпр. „Фольк унд Райх", „Вохе"), почасти переховується в „Українському Науковому Інституті" для плянованої етнографічної вистави. В українських курсах брали теж участь проф. саскатунського університету Гео Симпсон, грузинський письменник Ґамбашідзе, півд.-амер. журналіст Сантіяго Санхес, лектор Матіят і кількох бібліотекарів пруської державної та міської бібліотеки.

Крім курсів української мови д-р Кузеля викладає що семестра по дві години тижнево на окремі теми українознавства, і так минулого року дав „Огляд української літератури" і „Вступ до українознавства", а тепер „краєзнавство України".

Від двох літ веде сталі курси українознавства „Український Науковий Інститут". Виклади відбуваються по годині тижнево в німецькій мові й мають пересічно по 6—15 постійних, вписаних слухачів. Вписи на ці курси йдуть через „Авслєндерсхшуле", спис викладів оголошується у програмі викладів берлінського університету й „Високої школи чужинних студій". У зимовому семестрі ц. р. відбуватимуться такі виклади: „Сільське господарство України" (доц. інж. Р. Димінського), „Україна в її відносинах до Польщі від початку XVIII. століття аж до сучасних днів" (доц. Б. Крупницького), „Українська кольонізація на півдні та сході" (проф. З. Кузелі) і „Головні духові течії в сучасній Україні" (проф. І Мірчука).

Другий рік істнування зачинає **„Економічний гурток при Українськім Науковім Інституті"**, ведений пп. доц. Димінським і м-ром Фіґолем. Гурток, що сходиться й працює у „Студентському Домі", мав минулого року 8 відчитів з дискусіями, відбув кілька дискусій на економічні теми й підготовляє матеріял під деякі спільні праці та публікації.

Ґрунтовий податок.

В „Деннику Законів" ч. 85. оголошено декрет президента, який змінює постанови про ґрунтовий податок. Декрет накладає ґрунтовий податок на всі ґрунти, навіть на державні. Його будуть оплачувати теж державні ліси, які були звільнені від ґрунтового податку в колишній займанщині російській і німецькій.

Від ґрунтового податку будуть звільнені цвинтарі, публичні дороги, площі та інші ґрунти, віддані до публичного вжитку. Декрет передбачує звільнення від ґрунтового податку ґрунтів, відданих до наукових або досвідних цілей, хліборобським школам і науковим установам та досвідним заведенням, які належать до правно-публичних установ.

Ґрунти скомасованих господарств є звільнені від ґрунтового податку на три роки (дотепер на два роки). Далі декрет признає полекші охоронним лісам.

Зате не звільнює від цього податку ґрунтів усяких фундацій, з чого дотепер користали вони в колишній займанщині російській і німецькій. Декрет признає полекші платникам таким чином, що поширює деґресію ґрунтового податку на східні воєвідства. Ці полекші матимуть платники при заплаті першої сплати 30. квітня, а не як дотепер при заплаті другої сплати 15. листопада, бо селянин має на весні менше гроша, ніж в осени.

З відчитової салі.

„Сучасний уніййний рух на Заході" — реферат о. ректора д-ра Й. Сліпого в серії Акад. Вечорів.

В неділю 8. ц. м. о. ректор д-р Й. Сліпий започаткував своїм річевим і гарно опрацьованим рефератом IV. з черги цикль Академічних Вечорів, що їх організує Наукове Богословське Т-во у Львові. Реферати в циклю Академічних Вечорів здобули собі вже належне признання серед української інтелігенції не лише у Львові, але також по містах на провінції, куди виїзджають прелеґенти зі своїми виголошеними вже рефератами у Львові. В цьому не мала заслуга Сеніорату т-ва „Обнова", що прелеґент підкреслив.

У своєму рефераті підкреслив прелеґент неґативне становище до уніййного руху в колишній царській Росії. Згадав, що до уніййного руху ставилися прихильно лише одиниці та й то світлі учені, як фільософ Чаадаєв та проф. Сушков. Ширше спинився над заходами пап у справі обєднання незєдинених братів з католицькою Церквою. Безпосередні поклики пап до єрархів Східної Церкви у справі обєднання з католицькою Церквою не мали успіхів. Склалося на це багато причин. Тому теперішні папи звернули цілу свою увагу на підготову католиків у Зах. Европі у справі обєднання незєдинених братів. І так починаючи від папи Пія X., потім Бенедикта XV. західні чернечі чини дістали східні галузи. Між іншим заходом Митроп. Шептицького деякі черці з чину Редемптористів приняли східній обряд і працюють тепер між українським народом.

Підкреслив заслуги папи в несенні допомоги голодним у СССР підчас першого голоду в роках 1921—1923., коли то папа вирятував від смерти 160.000 дітей. Для студій над питанням обєднання з католицькою Церквою основано заходом папи у Римі окрему конґреґацію, ріжні інститути і видавництва. В цій праці заслужилися найбільше: о. Бенедетті, єпископ Д'Ербіні та кардинал Сінчеро.

З черги прелеґент обговорив важніші східні осередки в таких державах: Бельгії, Німеччині, Голяндії, Англії та Америці. Дуже заслуженим у справі уніййного руху є монастир оо. Бенедиктинів в Аме, які видають орган „Іренікон". В 1923. р. основано в Ліль сем. св. Василя Великого, де оо. Домінікани видають журнал „Істина". В Парижі займаються спопуляризуванням уніййного руху оо. асумпціоністи; в Англії Т-во св. Івана Золотоустого; в Німеччині Уніо Католіка в Мінхені. Найбільше заслужився для цієї справи в Німеччині о. д-р Верґ. Після того обговорив уніййні зїзди у Велеграді на Чехословаччині та ширше спинився над заходами Митрополита Шептицького у поширенні уніййного руху на Україні та в Росії. На основі спеціяльних повновластей пап — Митрополит Шептицький створив окремий екзархат у Росії, висвячуючи на його провідника о. Фйодорова.

Свій вельми цікавий реферат закінчив прелеґент в год. 7.30 вечором стверджуючи, що між католиками Зах. Европи йде широка підготова у справі уніййного руху.

Прелеґентові подякував за основний реферат проф. Чехович, закликаючи численно зібрану публику, щоб прийшла найближчої неділі на відчит о. проф. д-ра Г. Костельника п. н. „Проблема чуда".

ВПЕРТІ ПОГОЛОСКИ ПРО ЗМІНУ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ.

Варшавська опозиційна преса дальше піддержує поголоску буцімто по 11. листопада прийде в Польщі до зміни уряду. Наслідником ґен. Складковського мав би стати або б. мін. Коц, мін. Каспшицький, або шлеський воєвода Ґражинський. Найменше актуальна є номінація п. Коца.

Кажуть, що уряд ґен. Складковського вже не появиться на засіданні сойму. Заповідають також внески „направяччів" щодо зміни виборчої ординації.

ЗБОМБАРДУВАЛИ МАДРИДСЬКУ ҐАЗІВНЮ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Авас подає, що 5 національних літаків збомбардувало вчора пополудні мадридську ґазівню. Літаки скинули 15 бомб. Ґазівня горить. Артилерія знищила північний залізничий двірець. Національні війська окружили міліціонерів в Каса дель Кампо і ледви чи вони могтимуть ще довго боронитись. Летуни бомбардують їх позиції а танки намагаються передерти через позиції червоних. Дільниця Толедо вивісила білі хоругви на вид танків. Національні війська посуваються з великим трудом, тому, що побоюються, щоб червоні не підмінували деяких дільниць.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— В суботу, дня 14. ц. м. уладжує Карпатський Лещетарський Клюб в салях „Русского Касина" при вул. Рутовського ч. 22/II. п. великий осінній „Дансінг". Гостям раді. 2992

— Виклад проф. д-ра Раковського. В середу 11. ц. м. в годині 7. веч. в салі Української Бесіди (вул. Рутовського 22) заходами Т-ва українських наукових викладів ім. Петра Могили проф. д-р Іван Раковський виголосить виклад на тему „На межах безконечности". Вступ за добровільними датками. Для шкільної молоді і студентів від 10 сот.

— „Наталка Полтавка" в Коломиї і Станиславові. Повторення львівської вистави „Наталки Полтавки" відбудеться 12. ц. м. в Коломиї (саля „Каси Ощадности") і в пятницю 13. ц. м. в Станиславові (саля „Сокола"). Після Львова „Наталка Полтавка" пройшла з повним успіхом при масовім здвизі публики в Золочеві і Тернополі.

— Трамваєвий рух 11-го листопада. Дня 11. листопада ц. р., в середу, у звязку з польським державним святом, в годинах від 8.30 до 11.30 припинять трамваєвий рух через вул. Пелчинську. Вози лінії „9" в тім часі будуть курсувати з Гаврилівки вул. Казимирівською, Городецькою до Гол. Двірця. Від год. 10.30 до 13-ої припинять рух трамваїв через вул. Зиблікевича, Пілсудського, Майдан Бернардинів, Галицький і Марійський Майдан. Вози лінії 2, 3 і 10 в тім часі будуть курсувати від кінцевих стацій тільки до точок, куди будуть переходити військові відділи підчас дефіляди.

— Ціни харчевих продуктів у Львові. В днях від 2. до 7. ц. м. платили на ринку у Львові такі ціни за харчеві продукти: булка 4 сот., житній темний хліб 22 сот., житній хліб з муки урядового типу 29 сот., пшенично-житній 38 сот., пшенична мука 42 сот., житна мука 29 сот., десерове масло 2.80 зол., кухонне 2.60 зол., незбиране молоко 22 сот., яйця 9 сот., сир 60 сот., сметана 80 сот., сметанка 70 сот., сало 1.70 зол., смалець 1.80 зол., солонина 1.60 зол., сушені гриби 8 зол.

— Повітовим старостою в Городенці іменував міністер внутрішніх справ майора в стані спочинку Леона Кочура Рудковського.

— Нова скляна гута. В Надвірній орухомили в днем 7. ц. м. гуту скла, що належить до рільничої кооперативи і досі продукувала скляні вироби в Горішньому Майдані. В новій гуті знайшло працю коло 80 робітників.

— Кошти удержання ростуть. Комісія для дослідів зміни коштів удержання при головному статистичному уряді ствердила, що в жовтні ц. р. кошти удержання трудової родини в Польщі зросли на 1.3 прц. в порівнанні з вереснем ц. р.

— Припинили працю. В рафінерії нафти в Надвірній припинили рух з причини вичерпання контингенту ропи. Припинення буде тревати до кінця грудня ц. р. і до того часу лишиться без праці кільканацять робітників.

— Нові реєстраційні таблиці для самоходів і мотоциклів. На основі розпорядку про нові реєстраційні таблиці для самоходів і мотоциклів дотеперішні білі таблиці з червоним числом і з червоною буквою, що означала воєвідство, будуть скасовані. Нові таблиці будуть складатися з букви серії та з числа, під яким зареєстрували самохід. Те саме буде обовязувати мотоциклі. Пробні реєстраційні таблиці будуть мати знаки в жовтій красці на чорному підкладі з додатковою буквою Пр (латинкою). В часі від 1. лютого до 31. травня 1937 р. будуть виміняювати таблиці за зворотом коштів.

— Клопоти болгарських городників у Львові. На кінці вул. Жовківської біля Нового Знесіння винайміло кількох болгарів поле, на якому управляють ярину. Цю ярину крадуть їм вночі довколичні злодії, так що болгари мусять з револьверами в руках обороняти своє добро, а поліційна хроніка збогачується все новими, часом кривавими подіями. Колись тут арештовано одну жінку із Збоїск, що викрала болгарам більшу скількість каляфіорів. Білолашні болгари ночують тепер під голим небом, відганяючи злодіїв. Минулої ночі мусіли револьверовими стрілами відганяти аматорів їхніх каляфіорів. Наслідком стрілянини впала трупом одна жінка, в якій розпізнано 32-літню Агнішку Попек із Знесіння. Поліція арештувала трьох болгар.

— Пожежа. В загороді Михайла Копито в Сущині теребовельського повіту вибухла в ночі пожежа, що охопила швидко господарські будинки і хату, опісля перекинулася на сусідні будинки Нестора Жукевича. Вогонь знищив оба господарства. Причиною пожежі був мабуть підпал.

— Краєва хроніка. В Долині застрілився урядовець староства Франц Чарковський з причини зміни службового становища на нижче. — В Биткові пов. Надвірна в копальні нафти, що належить до фірми Стандарт Нобель, робітник Бандурський впав через необережність до бубна, який навиває линву, і погиб на місці. Коли здержали машину, добули вже трупа. — Хлопці, що пасли худобу коло Порогів пов. Надвірна, знайшли артилерійське стрільно й кинули його у вогонь. Від експльозії два хлопці й одна дівчина потерпіли тяжкі рани. — До мешкання Хаїма Каца у Глубічку Вел. тернопільського повіту добувся якийсь чоловік і стероризувавши обложно хору Берту Кац, забрав схований у ліжку мішочок з грішми, в якому було 150 зол., 10 долярів, біжутерія вартости 230 зол. і 6 векслів.

— Жінка солтисом. Громадська рада в Облачкові (Познанщина) вибрала солтисом п. Юзефу Згалінську. Це вже другий в повіті випадок, де вибрано солтисом жінку.

— Самогубство коморника. При вул. Маршалковській у Варшаві застрілився 72-літній Чеслав Гутри, б. коморник городського суду. Перед кількома тижнями його перенесли в стан спочинку з причини високого віку. Тимчасом касова ревізія виказала браки на шкоду інтересентів і Гутрому дали речинець до вирівнання тих браків до 10. ц. м. Не могучи роздобути грошей, він відобрав собі життя.

— Спроневірила 30 тисяч зол. В окружному суді у Варшаві розпочався процес у справі грошевих зловживань в бібліотеці варшавського університету. На лаві обвинувачених засіла університетська урядничка Уляновська під закидом, що спроневірила 30 тисяч зол. Процес потреває кілька днів.

— Самоходова катастрофа. На шосі Міляно-Бергамо зударилися біля Бергамо в повному розгоні два самоходи. Сила зудару була така велика, що один самохід перевернувся і станув у вогні. Шестеро осіб, що находилося в самоході, погибло. Зпід останків возу добули їх спалені тіла. Керовник другого самоходу, що своєю необережністю спричинив катастрофу, потовкся легко. Його арештували.

—Ріжні вістки. Із Райхавіку (Ісляндія) повідомляють, що море викинуло на беріг дальших 7 трупів, членів залоги корабля „Пуркуа Па", на якому загинула французька наукова експедиція. — За останнім статистичним обчисленням на цілому світі є 36 мілйонів самоходів, із чого 26 міл. у самих Зл. Державах Північної Америки. — Італійська урядова агенція Стефані стверджує, що в абісинській війні згинуло з італійського боку 3.248 вояків і 757 робітників.

— Прийде нова криза. Захопить вона і держави багаті у сирівці. У відділі чехословацько-англійської, льондонської Торговельної Палати мав цікавий виклад управитель „Заведень Батя у Зліні" — І. А. Батя. Під адресою англійців і інших націй, які мають багато власного золота і сирівців, висказав прелеґент свої міркування у справі наслідків теперішнього обмеження міжнародніх господарських відносин. На мій погляд — сказав І. А. Батя — вже за найближчих десять літ зміняться зовсім вигляди світової торговлі, коли й далі триватиме теперішня автаркія великих держав. Велика кріза чекає наприклад Австралію, бо — бачите ось то вбрання зроблене із штучної чехословацької вовни, якої ціна є одну третину нижча від ціни природної вовни. Крім того вона має ще кращі технологічні прикмети. Помалу росте цілий промисл у продукції штучної гуми. Все це наслідки трудношів, які повстали через збут наших промислових і рільничих виробів. Нема іншого виходу, щоб утримати постійний стан працюючих і забезпечитися перед суспільним неспокоєм. Якщо европейські фабрики вироблятимуть дешевші і кращі підмінки бавовни, вовни та інших сирівців від тих, які доставляють заморські держави, так що тоді буде з добробутом Індій, Єгипту, Америки і т. д. Тому думаю, що по тій кризі прийде нова, яка охопить держави, багаті у сирівці, якщо вони не започаткують політики без обмежень у світовій торговлі. Вислідом теперішньої блокади ... душої Европи може бути й таке, що ... вона купувати надалі бавовни, вовни, ґуми, ... ку, бензини і т. д. Не дійде до цього ... ки тоді, коли відборцям сирівців не ставитимуть ... перешкод у вивозі їх товарів.

— Справлення помилки. У вчорашньому ... з розправи проти Я. Спольського вкралась ... краська помилка. І так з останнього речення ... нань св. Щенсного та початку зізнань св. ... слава Хімяка випало кілька рядків і тому ... ємо кінцеве речення зі зізнань св. Щенсного ... початок зізнань св. Вл. Хімяка. Отже ... „Св. Щенсни не пригадував собі теж ... питання підсудного, коли він його перепитував ... і тому підсудний вияснив судді, що його ... хували без перерви від 15. до 23. липня 1936 ... Св. Вл. Хімяк признав, що підсудного переслу... хували 3—5 днів".

Всячина.

МАРАТОН МАТЕРЕЙ.

Маратон матерей, що ми про нього писали, покінчився офіційно ще в суботу. Одначе ... що премії не признали ще ніодній мамі. ... терей, всі разом мають 133 живих дітей, що ... дились за останніх 10 літ. Шість із цих ... мають кожна по девятеро дітей, отже ... рівні. Конкурентки не могли погодитись і ... жують одна одній судовим процесом. ... одна з них, як цими днями писали, що ... жі, породила була десяту дитину, але дитина ... кількох годинах померла.

Одночасно з конкурсом внуки і рідня ... Мілера, що записав гроші на конкурс ... подали до суду скаргу проти правосильности ... віщання. Це викликало в Канаді таке ... схвилювання, що аж міністр стейту Онтаріо ... сів заспокоїти прилюдну опінію запевненням ... уряд не дозволить, щоб гроші призначені Мілером на маратон матерей дістались у непокликані ... руки. В канцелярії нотаря, що виконує ... ня Мілера розігралася у суботу бурхлива ... Шість матерей, що кандидують на ... прийшли кожна зі своїми 9 дітьми. ... ли, що годяться розділити між себе 500.000 ... лярів. Тільки одна Матію Кенні відмовилась ... спільного поділу і заявила, що тільки вона ... виграла маратон.

ДИВОГЛЯДИ.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ СТАРОДІВОЦТВА

Обезпеченеве товариство у Копенгагені ... крило новий відділ обезпечення призначений ... ключно для тих, що стануть старими дівами. ... безпечуватись може кожна молода дівчина ... дивлячись на те, чи вона буде старою дівою ... ні. Якщо обезпечена вийде до 40 літ заміж, то всі вплачені гроші залишаються власністю обезпеченевого товариства. Якщо обезпеченій ... вдасться заложити родинне вогнище (очевидно, що мова тільки про законне подружжя), то обезпеченеве товариство виплачуватиме їй ... ну пенсію.

ЦІКАВА КАВАРНЯНА СТАТИСТИКА

Багато людей має поганий звичай рисувати по каварняних і ресторанних столиках. Зокрема мармурові столики годяться до цього ... ного мистецтва і дуже часто вони виглядають як географічна карта. Навіть столових скатертей ... щадять розлюблені у столовім малярстві гості. Один член американського Союзу власників гостинниць і каварень рішився прослідити, що ... матори рисунків найрадше рисують по каварняних і ресторанних столиках. Переведені досліди виказали, що 68,5 прц. — це ріжні статистичні дані і обчислення, 13 прц. — це доми, кораблі і дитячі візки, 6,5 прц. — жіночі голови, 5 прц. — дотепи, 2 прц. — це рисунки, що їх змісту не можна відгадати.

ТРИ МІЛІОНИ ПАР ПОДЕРТИХ ШОВКОВИХ ПІДВЯЗОК.

На півострові Лябрадор засновують ... промислове підприємство, яке має всі вигляди на успіх. Жіноче товариство з Батле Гарбор і ... ґолету звернулося до концерну Гренцля з Ню Йорку з пропозицією доставляти ... фірмі хідники й килимики зі старих подертих шовкових підвязок. Як взір вислало товариство до Ню Йорку килим з підвязок, що відповідав усім вимогам. Концерн Гренцля погодився ... радо на пропозицію жіночого товариства з Лябрадору і доставлятиме з Ню Йорку старі підвязки на Лябрадор. Першим транспортом ... хало 3 міліони шовкових підвязок з Ню Йорку до Лябрадору.

Дописи.

ТУРКА.

Повітова кооперативна анкета в Турці відбулася 6. ц. м. Зїхались делегати 22 кооператив, а саме: Бориславської, Ісаї, Сянок, Бутрин, Борина, Розлуча, Волосянки, Ілої Ясінки, Боберки, Явора, Хащева, Мохнатець, Турки (Рогатка), Ільника, Шумяча, Тарнави, Турки (Село), Жукотина, Букова, Смолина, Яблінки Вижньої, Турочки та делегати Р. С. У. Д. Кисилиця, від Н. Т. П. Кіт, від ОСК в Самборі: д-р і Кульчицький, Карпатії: д-р Л. Макарушка та Н. Дзюбан і члени КОК-а — загалом 76 осіб. Нараду відкрив голова КОК-а д-р Ковалик. По виборі президії д-р Любомир Макарушка реферував справу обєднання кооперативних працівників у Карпатії, який доповнив Евген Угрюко з Турки. Дмитро Квасниця, рев.-упр. КУК у Львові обговорив в одногодинному рефераті стан кооперації у Турчанщині, зокрема згадуючи за складню ОСК зі Самбора в Турці. В дискусії над згаданими рефератами забрали голос: 1) д-р Ілля Кульчицький зі Самбора (подав вимоги, за яких повстане складня ОСК в Турці, 2) Іван Лутчак з Волосянки Малої (вибирання уділів піде легко, якщо кооперативи стягнуть борги); о. Іван Криса з Ісаїв домагався справедливого виплачення уділів, які мають вложити кооперативи, в то виділення власного майна і оборотів; Петро Кіт зі Львова висловив від Н. Т. радість, що повстане складня ОСК в Турці і дякував КОК-ові за досьогоднішню кооперативну працю в Турчанщині. Вкінці д-р Мирон Ковалик з Турки висував становище КОК-а: справу кооп. організаційного і торговельного осередку в Турці обговорено на 3-х повітових анкетах і 6 районових нарадах, а саме у Жукотині, Тарнаві, Яворі, Лопушанці, Розлучі і Турці.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава „Наталки Полтавки“. В пятницю 13. п. м. в год. 8.15 вечором відбудеться в салі „Сокола“ вистава „Наталки Полтавки“, що її виставить кооп. „Український Театр“ у Львові. По великому тріюмфі у Львові, певно станиславівське громадянство з захопленням прийме виставу. Слід надіятись, що саля „Сокола“ виповниться вщерть, тому всім, що вибираються на виставу, вже заздалегідь постаратись за білети.

З життя гімназійної молоді. Минулої суботи виставили драматичні секції жіночої і мужеської гімназій „Лісову Пісню“ Лесі Українки. Можна подивляти відвагу режисерів і виконавців — ставити „Лісову Пісню“ на сцені станиславівського „Сокола“. Всеж таки вистава „Лісової Пісні“ можна вважати зовсім удатною, бо лишила вона на глядачах сильні враження. Прегарні декорації Боровика і світляні ефекти (світляний ліс в 2. дії, поява хати, зміна мавки в Осталій дії, гарні і старанні (хоч не у всіх) строї, добра загальна гра — все те давало гарне враження. З виконавців ролі слід відмітити Мойсеєвичівну (мавка), яка роля з такої ролі перемогла. Добрий був теж Бемінський (Лісовик), Галушевський (Лукаш) зрозумів роль і грав добре, особливо у 3. дії. Незле вийшла теж Камінська (Перелесник), зате О. Прикшен (Дядько Лев) грав слабо: за молодий голос і рухи. На Висоцькій (Мати Лукашева) пізнати було тремку, хоч і вона мала кілька добрих місць. Смерічинська (Килина) не зрозуміла ролі й тому вийшла слабше. Інші старалися грати як найліпше, що їм менше або більше вдавалося. Публики повна саля. При кінці згадаємо, що „Пролог“ прочитав [illegible]. Режисерувала п. Баранчева, яка в нагороду дістала кош квітів від учениць.

З музичного життя. Минулої неділі відбулись Загальні Збори філії муз. т-ва ім. М. Лисенка при слабому зацікавленні членів. На кільканадцять членів прийшло на збори аж... 11 осіб!! В тому вже й учительський збір. Загальний настрій зборів досить вялий. Збори відкрив проф. Бойцун, як урядуючий заст. голови, бо голова проф. О. [illegible] зрікся головства. Дальше зазначив проф. Бойцун, що збори не повинні відбутися з огляду на малу кількість присутніх, але така фреквенція стала вже традицією... Опісля принято без змін протокол з попередніх зборів. Дещо звідомлення проф. Бойцуна було пересякнене песимізмом і докором у станиславівське громадянство. У своєму звіті згадав проф. Бойцун і про байдужість членів виділу, які не являлись на засідання. Матеріальний стан т-ва дуже невідрадний і щороку погіршується: вкладки меншають, учениців відпускають та инше. На думку проф. Бойцуна невідрадний стан т-ва спричинили: апатія і незацікавлення станиславівського громадянства у музичнім життю. На кількадесять тисяч українців у Станиславові товариство має заледве около 30 учнів, які дуже часто не платять оплат. Після того подавали звідомлення дир. Недільський і дир. Вінницький. З їх звітів також не видно оптимізму. В дискусії порушив інж. Дутка квестію байдужості станиславівського громадянства до всяких проявів музичного життя, та великої скількости товариств у нашому місті, через що датки громадян розпорошуються, і часть йдуть на товариства, яких існування [illegible] тільки куркою, чого кожного вірного приятеля не видно. Після уділення абсолюторії уступаючому виділові, вибрано новий у такому складі: проф. [illegible], проф. Гелембіовський, дир. Вінницький, п. Рублева, мгр Л. Крушельницький, а їх заступниками: радн. Паліївський і мгр Микитюк. До контр. комісії увійшли: д-р Никифорук і дир. Пелих. Делегатом на збори матірного Т-ва вибрано радн. Паліївського. У внесках і запитах апелювали члени до нового виділу щоб рішуче увійшов у контакт із громадянством, і щоб зацікавити його муз. життям.

Б. Л.

Спорт.

РУСЬ — МОР. СЛАВІЯ 3:1 (1:0)

Першу свою перемогу осягнула Русь зовсім заслужено, бо ціла дружина грала амбітно й зі сильною волею перемогти. Найліпшим грачем Руси був без сумніву Бокшай, що грав дуже жертвенно. Його ефектовні кроси викликували подив глядачів. На обороні дуже добрий був Тоет, на середині Скірка і в нападі Б'лмон та оба крилові.

Славія грала слабо в нападі і в обороні. Також воротар грав не без промахів. Ворота для Руси здобув у 38 хв. Крайняк. По перерві вже у 5. хвилині Кобзяр добуває другі ворота. Славія стріляє у 25 хв. почесні ворота, а хвилину перед кінцем Криж підвищує вислід для Руси на 3:1.

Суддював п. Мацек. Глядачів всього 3.000.

МИСТЕЦТВА МАДЯРСЬКОЇ ЛІГИ.

Гунгарія — Ференцварош 3:0, Уйпешт — Шарокшар 5:0, Шегед — Фебус 1:0, Кішпешт — Бочкай 3:3, Будафок — Немзеті 3:2, Електромош — Будаї 1:1.

ПІНҐ-ПОНҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Зоря — Союз Українських Купців 4:1.

Вислідки поодиноких гор: Юськевич (З) — Денис (СУК) 2:0, Стецик (СУК) — Андрійчук (З) 2:0; Мікльош (З) — Вербинський (СУК) 2:0; Гладкий (З) — Терлецький 2:0; Микитин (З) — Лісевич (СУК) 2:0.

Союз Українських Купців здобув одинокий пункт завдяки спокійній грі Стецика.

ГАКІВКОВІ ДРУЖИНИ.

Віденські гаківкові дружини не будуть грати за чашу. Австрійський Гаківковий Союз заборонив двом своїм дружинам: Е.К.Е. і В.Е.Ф. брати участь у гаківкових розгривках за чашу Европи. Причиною цієї заборони є мабуть колізія змагань за чашу із мистецькими змаганнями.

Віденці у Празі. В Празі відбулися гаївкові змагання Л. Т. Ц. — Е. К. Е. (Відень). Витграли чехи 3:0.

Англійсько-французька гаківкова Ліга. В англійсько-французькій Лізі грали: Річмонд Гавк — Вемблей Монарк 2:4.

Торонто Дюкс по пятьох поразках здобуло вкінці нерішений вислід 4:4 з Брайтон Тайгерс. Англійці злегковажили противника, бо вели вже 4:1.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ФРАНЦУСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК до підручника французької мови для III-ої гімназ. кляси О. Цеслінської і Г. Непевської Aux quatre coins de la France для шкіл з українською мовою навчання переклала Д-р Марта Рудницька, Львів 1936. Державне В-во шкільних книжок. Ціна 80 сот.

ДАЛЕКИЙ СХІД, збірник присвячений справам Українського Далекого Сходу. Харбін 1936. Видання Ради Української Національної Кольонії у Манчжу-Ді-Го. Харбін, Новоторгова 9. Стор. 64, ф. 4°.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Річник IV, Том IV, книжка 11. Листопад 1936. Зміст: Олена Теліга: Лист. — Юрій Клен: Предтечі. — Петро Безруч: Цісарева смерть. — Улас Самчук: Помста Гафи. — Жан-Жерар Флері: Білі ночі в червонім місті. — Кара Сілекс: Шкільне виховання в Англії. — Володимир Кубійович: Людність Зах. Волині. — *** Революційний трибунал в Сухтовці. — Юрій Клен: Слово живе й мертве. — О. В.: Ленін як теоретик „пролетарського“ мистецтва. — Станкевич: „Мартинецовий край“. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ, орган Українського Сокільства. Львів, листопад 1936. Р. IX. Ч. 11. Зміст: Л. Отаманець: Листопад 1918; М. Тріль: Кількість чи якість? — Павло Завитий: Без стрічки. — Іван Гижий: Олена стопина. — З сокільського життя. — Сотикова карність. — З краю і світу. — Конкурс. — Комунікат. — Будуймо спільними силами сокільні! — Від адміністрації.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, жовтень 1936. Р. XXXI. Ч. 10. — Зміст: Х.: На двох фронтах. — о. Донат Новицький: Нічне на Соловецькім Кремлі. — о. Омелян Кайт: Успішні засоби душпастирювання. — о. Д. П.: Соціялісти-радикали і духовенство. — о. Евген Мацелюх: Священик душпастир під сьогоднішню хвилю. — Х.: З голосів преси. — П.: Неофіційний пожиточний засіб Мінії. — Некрольог. — Всячина.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал. Ч. 10, 1936 Львів. Зміст: В. І. Антонич: Зима лева: Терем співає; Лісний вечір; Пісня. — Н. Королева: Карнавальні настрої. — Роман Дяхонський: Тіням Великої Матері Всевишнього Сина. — Д-р Я. Гординський: Жіноче питання в повісті радянської України (продовж.). — о. д-р Л. Глинка: Родина й держава в світлі католицької науки (продовж.). — Д-р В. Левицький: Свобода волі в світлі сучасної фізики. — Проф. В. Гец: Біланс німецького фашизму. — Хроніка. — Рецензії. — Бібліографія.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, Р. IX., ч. 11. за листопад 1936. Зміст: С. Орлюк: Як колись... (вірш із приводу 1. листопаду). — Володимир Дорошенко: Тимотей Бордуляк (з приводу смерти письменника — 1 порт.). — Ф. Д-ко: Червоний прапор як емблема (охопл). — (С.): Самохід, керований з допомогою радія. — Лев Яцкевич: Чудотворець із Менльо-Парку (з нагоди пятиліття смерти Т. Едісона — 2 портрети і 5 обр.). — Богдан Галайчук: Катальонія й катальонці (1 мапа, 1 обр.). — (С.): Найбільше дерево. — Хр. Сімків: Чай (із нагоди 300-ліття появи чаю в Европі — 1 обр.). — Франц Коковський: Село Теребча (1 образок). — Д.: Кільки де вживають мила. — Гнідий вугіль на Україні. — В. Подвірський: Як закріпощено жінку (картини з історії жіноцтва). — С.: Блакитні вівці. — Вв.: Просвітянські прапори (7 обр.). — І. Витанович: Що діється в світі з грішми (дещо про девальвацію). — Володимир Січинський: Дещо про магометанський (й мавританський) стиль (1 обр.). — Д.: Пішки по морі. — Г. Бобик: Про вербу та про дуба — як цілющі ростини. — Ів.: Новий засіб проти гемофілії. — Калістрат Добрянський: Знахорство у Старосамбірщині. — Новий спосіб переховувати молоко. — Михайло Островерха: На місці багнищ — поля й нові міста (7 обр.). — Михайло Совевицький: До джерел сучасної культури. — Венедикт Стасів: Наступ тварин на державу (1 обр.). — Ян: Похорони запорожця. — М. Важалук: Дещо про кристали (2 обр.). — Ів. Верхній: Як довго птахи можуть голодувати. — Д.: 400-ліття шовкових панчіх. — Ті, що від нас відійшли (Ф. Щербина, Ол. Пososич). — Бібліографія. — Листування Редакції.— Нові журнали та книжки.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Р. XII., ч. 9—10. за вересень-жовтень 1936. Зміст: С. Шрамченко: Повітроплавна пошта на Україні в рр. 1918—1920. — М. Слобода: Модерні технічні гіганти як рисунки на пошт. марках. — М. Садовський: Етапи розвою пошти. — Марка на службі українознавства. — Дрібні вісти. — Нові марки. — Критика і бібліографія. — Прес. фонд „У. Ф.“ — Дарові премії.

ПРОСВІТА, місячник освіти, виховання і культури. Ч. 6—7, вересень-жовтень 1936.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне. 1. листопада 1936. Р. II. Ч. 5.

НА СЛІДІ журнал молоді, ч. 10. листопад 1936.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Львів, листопад 1936. Р. VI. Ч. 61.

МІСІОНАР Пресвятого Серця Ісусового. Жовква, листопад 1936. Р. XXXIX. Ч. 11.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, листопад 1936. Р. XVI. Ч. 3.

ПЛАСТОВІ ВІСТИ, орган українських пластунів еміграції. Прага, 25. жовтня 1936. Ч. 3.

—o—

СПИС ЖЕРТВ

НА ШПИТАЛЬ ІМ. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ЗА ЧАС ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ЖОВТНЯ.

Випис 11.

Зложили: 117 зол. Еп. Константин Богачевський, Филадельфія, 52 зол. дек. ур. Вібрид Ромпів, по 50 зол. Український Кооп. Банк Золочів і Районова Молоч. Новосілки, 30 зол. Окр. Союз Кооп. Збараж, 26 зол. 50 сот. О. Роздольська Львів із запису Ер. Габерової, 26 зол. о. М. Чорнега Долина, 16 зол. пар. ур. Збараж, 15 зол. Районова Молоч. Пикуловичі, 10 зол. д-р Домбський Заліщики, 9 зол. 10 сот. пар. ур. Убині, 5 зол. 40 сот. інж. М. Когутяк Львів. По 5 зол. Кооп. „Самопоміч“ Софоня, д-р І. Яворський Нове Село й Ол. Масик Львів, 3 зол. Кооп. „Єдність“ Волосянка Мал. 1 зол. 50 сот. о. М. Цегельський Камінка.

1.000 зол. Центросоюз Львів — решта на VII. памяткове ліжко, 700 зол. Філія Українського Гк. Т-ва Теребовля — рата на VIII. пам. ліжко, по 100 зол. УКТОДІ і д-р М. Дзерович Львів — рати на IV. і V. памяткове ліжко.

100 зол. д-р П. Потурак Махів ЧСР., по 200 ч. к. д-р Остап Ясно і д-р Лепкошевсна Прага (замісць квітів на могилу бл. п. Іскаленко), по 50 ч. к. д-р В. Загородний і д-р Загробельний.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши“.
11. XI. Рожевий шлях.
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр іде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Гнинськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Квасилів, 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Жидачів:
11. XI. Муж двох жінок.
12. XI. Катерина.
13. XI. Інваліди.
14. XI. Німа теща.
15. XI. Вій.
З Жидачева іде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Середа, год. 7.30 веч. „Відправа грецьких послів“ і „Потрійний“.
Четвер, 12. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Пятниця, 13. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Відправа грецьких послів“ і „Потрійний“.
Субота, 14. XI. год. 7.30 „Каваренька“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє“.
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами“.
ВАНДА: „Катруся“ з Францішкою Ґаль; „Мужчини в небезпечному віці“.
ҐРАЖИНА: „Віденьь шаліє“.
КАСІНО: „Ада, це не лицює“.
КОПЕРНИК: „Блакитна парада“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Доктор Ікс“ і додатки.
МІРАЖ: „Хто останній цілує“.
МУЗА: „Залога“.
ПАКС: „Цирк Саран“ „Пат і Паташон“.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен“.
РАЙ: „Малий моряк“.
СВІТ: „Ядзя“.
СТИЛЕВЕ: „Сто потіх“ з Еді Канторои, ревія „Це і те“.
ТОН: „Несамовитий дім“ і кольоровий додаток „Чудові діти“.
УТІХА: „Кровавий замах у касині“ та ревія.
ХИМЕРА: „Геройський форт Доомон“

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 11. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.00 Концерт 17.10 Твори Марії Бах і Плеса, 19.36 Симф. концерт, 21.45 Концерт першої орхестри, **Братислава** (298,8) 18.10 Танкові рефрени, 19.20 Словацькі нар пісні, **Прага** (470,2) 20.05 Концерт фільг. орх., **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт, 21.30 „Ле шан де міді“ Доена, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар пісні, 20.00 Орх концерт, **Берлін** (356,7) 14.45 Розр. музика, 16.45 Концерт солістів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.40 Нар. пісоньки, 18.00 Із доби лицарства, Концерт солістів, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.35 Солісти, 19.00 „Ніч Вальпурги“ радіоопера Гріма, 22.40 Нові пісні Г. Вольфа, **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.50 Концерт, 18.10, 22.30 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Популярна музика, 17.15 Форт ресіталь Брун. Васіля, 21.20 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 20.40 Орх. онцерт, 21.30 Пісоньки й танці, 22.40 Танкова музика.

Четвер, 12. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 17.05 Пісні й арії, Кох бас, 19.20 Сп. ресіталь Кляйс сопран. 19.40 „Генрих IV“ драма Шекспіра, 22.30 Пісні й арії, Лейно сопран. **Братислава** (298,8) 16.55 Пісні, 17.45 Форт. ресіталь сліпого піяніста К. Костели, **Кошиці** (269,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Бетовенові пісні, 21.40 „Екзотікон“ форт. сута Новака, **Прага** (470,2) 17.15 „Перші бажання“ пісні Крічки, 19.25, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., орх., 18.00 Театр Уяви: Клясичні твори, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Школа шарлятанів“ авд. Тріст. Бернара й Альб. Сентюрієра, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Сп. ресіталь, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) .30 Концерт, 10.00 Нар. пісоньки, 17.00 Пісні, твори на скр. та форт., 19.15 Форт. ресіталь, 20.10 Симфонія ч. 7. ц-дур Шуберта, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 На спогад Ад. Кірхля, сольові й хоральні пісні, рецитації. 22.30 Музика, **Мінхен** (405.4) 10.00 Нар. пісні, 13.15 Популярна музика, 20.10 Чар інструментів, 22.40 Нар. пісні, хор, **Будапешт** (549,5) 13.30, 20.45 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 18.30 Сп. ресіталь, 21.55 Музика з Гайднових часів, солісти, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20.40 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Ль Ока дель Кайро“ оп. Моцарта, 22.10 Орх. Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 11. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. орхестри, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.30 Богослуження, опісля 10.30 Під першим чаром Жеромського, 10.45 Ляндовська, Кепура, Губерман, Ада Сарі, Ст. Недзельський, Бандровська, Фрідман, Умінська, Падеревський з гр. пл., 11.40 Відчит: Булава, 11.50, 13.30 Військова ревія, опісля музика з ґр. пл., 12.45 Фрагм. академії з Великого Театру у Варшаві, 13.00 Музика з гр. пл., 14.10 Одинадцятий листопада у Львові, промова, хор, гр. пл., 15.10 Воякці пісоньки з ґр. пл., 15.30 Про ведення господарства, 15.45 Гутірка для дітей: пісоньки в вик. хору, 16.05 Мікрофони на вулицях Варшави 11. листопада 1918, 16.40 Концерт орх., Лучай спів, скрипка, фортепіян, 18.00 Історична авдиція, 19.30 Шлеські пісні в вик. хору, 20.00 Словно-муз. авд.: Фрагменти з „Краковяків і ґуралів“, 20.35, 20.40 Спортові вістки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., віольончеля, симф. орх., 21.45 „Іде вояк бором, лісом“ муз. авд., 22.25 Марші в вик. військ. орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 12. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молоді вселюдних шкіл: Танки з різних околиць Польщі у вик. орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Серед віртуозів, гр. пл., 12.40 Гутірка: Дім на Золотій, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Цитр. авдиція Ол. Ропіцького, 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дітей, 16.35 Арії та пісні в супр. форт., 17.00 Затроєння харчами, 17.15 Вольф-Ферарі: Камер. симфонія на 11 сольових інструментах б-дур оп. 8, 17.50 Про польський біографічний словар, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки із львівського фолькльору, гр. пл., 18.35 Із господарської історії Львова, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: 11. листопала нап. Тео Фляйшман, Брюселя, у перекладі, 19.30 Концерт джез. орх., 20.30 У найглибшій долині Татр, 20.45 Вечірній денник, 21.00 Жигм. Стойовський, спів, музика, 22.05 Танкова музика.

Радіокутик.

СОНЯШНА ЕНЕРГІЯ ДЛЯ РАДІОСТАЦІЙ.

Ідея застосування соняшної енергії, як рушійної сили, була вже віддавна відома. Тепер ця справа стала предметом поважних наукових дослідів, що дали позитивні наслідки.

На останній світовій енергетичній конференції запізнайомлено учасників її з вислідками праць лябораторійних. Апарат, що застосовано для цієї мети, складається з 3-х параболічних алюмінієвих дзеркал довжиною 6 стіп і широчиною 2 стопи. Соняшне світло скупчувалося на рурці, яка мала в собі чорну рідину з високою точкою кипіння (понад 250 ст. Цельзія) — так зв. Арокольор. Тепло, яке абсорбувалося цією рідиною, служило до порушення малої парової машини, силою 0.5 КВ, яка в свою чергу порушала електричний двигун, що запалював радіонадавник.

РАДІОВІ РЕПОРТАЖІ З ЕСПАНІЇ.

Найкращий американський радіорепортер Фльойд Джіббон приїхав до Мадриду, щоб надавати репортажі з боїв, які йдуть тепер в Еспанії.

Репортажі надаватимуть через короткохвильну мадридську стацію ЕА 2.

АМЕРКАНСЬКА КОРОЛЕВА РАДІЯ.

Кілька місяців тому оголошено в Америці плебісцит на найбільш популярну радіову артистку. Вибір упав на п. Джессіє Драгонетт, яка здобула титул „королеви радія“.

Свій величезний успіх молода співачка завдячує незвичайно дбайливій підготові до виступів. Вона до такої міри старається вчутися в зміст виконуваної пісні, що виступає завжди в сукні, яка відповідає настроєві твору.

РЕҐУЛЯРНА ТЕЛЕВІЗІЯ В АНҐЛІЇ.

Анґлійська радіофонія подає, що початок правильного надавання телевізії в Анґлії є від 2. листопада. Із свята відкриття будуть надавати телевізійні euciї. Від 2. листопада програми будуть надавати щоденно — за винятком неділь — від год. 15. до 16. та від 21. до 22.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 285.80 — 284.10. Франки фр. 24.69 — 24.55, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти анґл. 25.95 — 25.79, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.33 — 129.35, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122 —115.

Акції.

Банк Польський 11.50, Цукор 31, Ліліпоп 14.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67.75, 5 конв 52 6 дол. 73.00, 4 прем. дол. 48, 47.50, 47.75, 7 стаб. 485, 486.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БҐК. 61—65, 4 прц. БҐК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 10. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Ячмінь одн.	19.75—20.00
Ячмінь на мливо	19.00—19·25
Ячмінь паст.	18·75—18·50
Фасоля біла	27.00—37.00
Фасоля краса	26.00 - 27.00
Горох Вікторія	26.00—27.00
Горох пів Вікторія	23.00—24.00
Горох пільний	17.00—19.00
Горох зелений	18.00—20.00
Горох Фольґера	22.00—23.00
Гречка на мливо	21.00—21.50
Гречка паст.	16.50—17.00
Крупи гр.	38.00—39.00
Висівки житні	9.00— 9.25
Висівки пшен. грубі	10.25—10.40
Висівки пшен. середні	9.00—10·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 10. листопада п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. яєць	4.60—4.70 „

Тенденція на всі артикули зниж ова.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріґ, щойно від 1.80 кг. вгору без вапняку	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.